

Monumentnummer*: 522521

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 09 oktober 2001
Kadaster deel/nr 82701/195

Woonplaats*	Gemeente*	Provincie*
's-Hertogenbosch	's-Hertogenbosch	Noord-Brabant

Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
's-Hertogenbosch	H			7263

Omschrijving**

Inleiding.

GEDENKTEKEN gelegen in de zuidelijke punt van het voorplein van het onder monumentnummer 21894 van rijksweg beschermde voormalige Gouvernement. Het op 28 maart 1921 onthulde monument, dat invloeden vertoont van de Neo-Renaissance, werd ontworpen door drie verschillende kunstenaars. De algehele opzet en de beeltenis in de centrale medaillon werden ontworpen door Huib Luns, de toenmalige directeur van de school voor kunst, techniek en ambacht in Den Bosch; August Falise maakte het model van de vrouwenfiguren aan weerszijden en de Bossche beeldhouwer Jac. Goossens werkte tenslotte het geheel in steen uit (de namen van de uitvoerenden staan vermeld op de zijkant van het middendeel).

Het beeld werd aangeboden door een comité van Brabantse industriëlen ter gelegenheid van het 25-jarig ambtsjubileum in 1919 van de commissaris van de koningin, mr. A.E.J. baron van Voorst tot Voorst. Tijdens zijn commissariaat, van 1894 tot 1928, ontwikkelde Brabant zich van een overwegend agrarisch gewest tot een beginnende industriële samenleving.

Omschrijving.

Het symmetrische, vrijstaande gedenkteken bestaat uit een hoog middendeel op vierkant grondplan en twee lagere vleugels op rechthoekig grondplan, alle op een granieten sokkel. Centraal in het middendeel aan de voorzijde een bronzen medaillon met de omlauwerde beeltenis van de commissaris waaronder de inscripties 'Mr. A.E.J. BARON VAN VOORST TOT VOORST / COMMISSARIS DER KONINGIN / 1894 1SEPT 1919' en 'INDUSTRIEEL Nrd BRABANT'. Aan de achterzijde binnen een decoratieve omlijsting en onder de Brabantse leeuw een bronzen plaquette waarop de namen van de leden van het comité. In het bovenste deel op de randen decoratief

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

beitelwerk. Het middendeel wordt bekroond met een gestileerde bijenkorf, symbool van de nijverheid. Ter linker zijde de personificatie van 'De Gedachte' (onderschrift), een in gedachten verzonken vrouwenfiguur in geplooid gewaad en blootvoets met als attribuut een boek en tegen een omrand achtergrondtableau waarop laurierbladeren. Zij representeert de leiding der industrie. Ter rechterzijde de personificatie van 'De Daad' (onderschrift), eveneens in geplooid gewaad en blootvoets met als attributen een hamer en een tandrad tegen een omrand achtergrondtableau waarop eikenbladeren. Zij representeert de industriearbeiders.

Waardering.

Het gedenkteken is van algemeen belang. Het object heeft cultuurhistorische waarden als bijzondere uitdrukking van de industriële ontwikkeling van Brabant tussen 1894 en 1919. Het object heeft kunsthistorische waarde wegens de esthetische kwaliteiten van het ontwerp. Het object heeft ensemblewaarde wegens de historische relatie met het belendende voormalige Gouvernement.

Het object is van belang wegens de gaafheid en bezit zeldzaamheidswaarde op grond van het drievoudige kunstenaarschap.

Hoofdcategorie

Voorwerpen op pleinen en dergelijke

Subcategorie

Gedenkteken(D)

Functie

Gedenkteken(D6)